

1. számú melléklet

Kunpeszér Község Önkormányzata

Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS a Képviselő-testület 2019. február 11-ei ülésére

Tárgy: Kunpeszér Község Bűnmegelőzési stratégiájának elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló, 1985. október 15-én, Strasbourgban kelt egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi XV. törvény 3. Cikk 1. pontjának értelmében a helyi önkormányzás a helyi önkormányzatoknak azt a jogát és képességét jelenti, hogy – jogszabályi keretek között – a közügyek lényegi részét saját hatáskörükben szabályozzák és igazgassák a helyi lakosság érdekében.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 17. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat – különösen – közreműködés a helyi közbiztonság biztosításában.

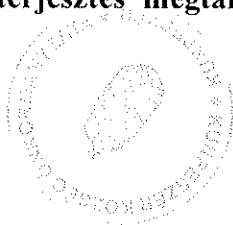
A Kormány a 1087/2011. (IV.12.) Korm. határozattal a magas szintű közbiztonság megteremtése és fenntartása, a bűnözés visszaszorítása, a bűnözést kiváltó jelenségek, a bűnalkalmak és a bűnelkövetők ellen történő következetes fellépés érdekében tett intézkedéseinek erősítésére, továbbá a bűnmegelőzés új modelljének hatékony működtetésére, valamint a bűnmegelőzés érdekében szükséges cselekvési tervek kidolgozásának és végrehajtásának koordinálására hozta létre a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanácsot.

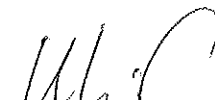
A Kormány a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Korm. határozattal fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát (2013-2023), melynek átfogó célja a rendszerszintű bűnmegelőzés, továbbá ösztönözni kívánja a helyi önkormányzatokat a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájuk kidolgozására, felülvizsgálatára. A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013-2023) kiemelt beavatkozási területei: - a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok, - a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok, - az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítségével kapcsolatos célok és - a bűnisméltés megelőzéséhez szükséges célok.

A fentiek mellett figyelembe kell még vennünk, hogy a jövőben kiírásra kerülő pályázatok feltételei között várhatóan szerepelni fog, mint követelmény, a településre szóló önálló koncepció megléte. Kunpeszér Község Önkormányzata még nem rendelkezik Stratégiával, ezért vált szükségessé ennek elkészítése, mely jelen előterjesztés melléklete.

Kérem a Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, a határozati javaslat elfogadására.

Kunpeszér, 2019. február 4.

Kálozi Sándor
polgármester

**Kunpeszér Község
Bűnmegelőzési Stratégiája**

2019-2024

1. Bevezetés

Magyarország Kormánya a 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozatával elfogadta az új Nemzeti Bünmegelőzési Stratégiát (2013-2023.) Magyarország Országgyűlése a 80/2013. (X. 16.) OGY határozatával elfogadta az új Nemzeti Drogellenes Stratégiát (2013-2020).

2. A Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia

2.1. A Nemzeti Bünmegelőzési Stratégia általános célja

Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása

A stratégiai dokumentumban megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján lehetőség nyílik arra, hogy javuljon a közbiztonság; csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma; csökkenjen a korábban bűncselekményeket elkövetők visszaesési rátája; csökkenjen a gyermek és fiatalkorúak veszélyeztetettsége; csökkenjen az áldozattá válás veszélye, ugyanakkor az áldozattá vált személyek segítése és a bűnözés okozta károk kezelése a jelenleginél hatékonyabb és teljesebb körű legyen.

2.2. A bűnmegelőzés elvi háttere

A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. A büntető igazságszolgáltatás önmagában nem elég hatékony a kriminalitási probléma kezelésére, az önállósult bűnmegelőzési politikával és áldozatpolitikával kiegészített kriminálpolitika az egyes társadalmi feszültségforrások és devianciák – ideértve a bűnözést is – koncentráltabb, s így hatékonyabb kezelését jelenti. A jó bűnmegelőzési politika nem egyetlen dimenzióban – hagyományosan az elkövetővé válás megelőzésének dimenziójában – értelmezi a prevenció feladatokat, hanem célba veszi a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is. Az elkövető-, áldozat- és szituációközpontú bűnmegelőzési eszközök együttes alkalmazása tehát a komplex bűnmegelőzési politika egyik legfontosabb követelménye.

Az állam a bűnözésért viselt felelősségének egy részét a társadalom egyéb szegmenseire – az önkormányzatokra, a közösségekre, az üzleti szférára, az egyházakra és végső soron az állampolgárra – telepíti. Ezt a felelősség-megosztást a partnerség elve fejezi ki.

A bűnmegelőzés alapelve a társadalom hagyományos közösségeiben meglévő szolidaritás támogatása, az alulról induló, összefogáson alapuló kezdeményezések felkarolása. A bűnmegelőzés szakmai törekvései közé tartozik a társadalmi befogadás és a tolerancia erősítése, az előítéletek elleni fellépés, a diszkrimináció minden formája elleni következetes küzdelem és a bűncselekmény következtében elszenvedett károk reparálását célzó helyreállító igazságszolgáltatási eszközök minél szélesebb körű alkalmazása.

2.3. A stratégia kiemelt beavatkozási területei

- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok,
- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítségével kapcsolatos célok és
- a bűnisméltés megelőzéséhez szükséges célok.

Az időskorúak életkori, fizikai, mentális sajátosságaikból és a társadalomban betöltött szerepükénél fogva az átlagnál sérülékenyebbek, kiszolgáltatottabbak, mindazonáltal a gyermeknek és fiataloknak való példamutatással összefüggésben aktivitásuk kiaknázható tőkét rejt magában. Ezért a stratégia valamennyi prioritásában horizontális szempontként előtérbe kell helyezni az idősök védelmét, segítségét, lehetséges bevonásukat a bűnmegelőzési programokba.

2.4. Átfogó célok:

- Rendszerszintű bűnmegelőzés.
- Koordinált bűnmegelőzési munka.
- A bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása.
- Hatékony beavatkozások.
- Szabálysértések. Az állampolgárok biztonságérzetét – több más összetevő mellett – a tapasztalt jogsértések rombolják. Bár a bűnmegelőzés nevéből is következően a jogalkotó által a társadalomra veszélyesebbnek ítélt cselekmények megelőzését célozza, az állampolgárok nem tesznek különbséget értékhatárok szerinti elkövetés között, számukra a szabálysértés is „bűn”. A bűnmegelőzési intézkedések megvalósítása során – az állampolgárok biztonságérzetét szem előtt tartva – a szabálysértések megelőzésére is figyelni kell.
- A pályázati források koncentrált felhasználása.
- Együttműködők azonosítása. A bűnözés társadalmi jelenség, amely nem kezelhető egyoldalú intézkedésekkel, ezért a rá adott válasznak is komplexnek kell lennie, amelybe be kell vonni az összes lehetséges érintettet. A bűnmegelőzés irányítása, működtetése kormányzati feladat, azonban a bűnözés visszaszorításában az állammal törvényes módon együttműködni kívánókat azonosítani kell.

- Eredményes kommunikáció. A médiának kiemelt szerepet kell adni a normakövető magatartás terjesztése, valamint a bizalom helyreállítása érdekében.

3. Nemzetközi szervezetek tevékenysége

A bűnmegelőzés területén a nemzetközi szervezetek alapvető célja a tagállamok közötti tapasztalat-, illetve információcsere támogatása, részben a tagállami gyakorlatok, részben az intézményi és jogi háttér vonatkozásában. Az elmúlt években számos olyan kötelező erejű instrumentum, illetve ajánlás került kidolgozásra, amely a bűnmegelőzésre fókuszál vagy azzal összefüggésben állapít meg követelményeket.

Az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a hatékony bűnmegelőzés támogatásáról szóló határozata alapján a „bűnmegelőzés területe olyan stratégiákat és intézkedéseket foglal magában, melyek célja a bűnözés kialakulása kockázatának, valamint a társadalomra illetve, egyénekre vonatkozó káros hatásainak csökkentése, az által, hogy az összetett okokra kíván hatni”. A multidiszciplináris megközelítést követve a dokumentum kiemelten foglalkozik a gazdasági-társadalmi fejlesztés és felzárkóztatás kérdésével, különös tekintettel a gyermekekre, családokra és fiatalokra, magában foglalva az egészségügy, oktatás, lakhatás és foglalkoztatás kérdéseit. Fontosnak tartja az együttműködés erősítését a kormányzati és nem kormányzati szervek között, a programok fenntarthatóságát és elszámoltathatóságát, az emberi jogok és jogbiztonság illetve a különböző társadalmi csoportok eltérő igényeinek figyelembe vételét. A 2005-ben felülvizsgált határozat elsődleges célkitűzései között a bűnmegelőzés és büntető igazságszolgáltatás közötti összhang megteremtése kiemelt szerepet kapott.

2009-ben jelent meg az ENSZ Standardok és normák gyűjteménye a bűnmegelőzésben és a büntető igazságszolgáltatásban című összefoglaló dokumentuma, amely külön fejezetben foglalkozik a bűnmegelőzés területével, magában foglalva az áldozatok kérdését is. Ide köthető továbbá az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának a városi bűnmegelőzés területére vonatkozó határozata, amely továbbra is a releváns szervek és intézkedések közötti koordináció fontosságára hívja fel a figyelmet, ugyanakkor nem fogalmaz meg közvetlen ajánlásokat.

Az ENSZ keretein belül, a bűnmegelőzéssel és a kábítószer kérdésekkel foglalkozó hivatal (a továbbiakban: UNODC, United Nations Office on Drugs and Crime) végez bűnmegelőzéshez köthető tevékenységet. A Bűnmegelőzési és Büntető Igazságszolgáltatási Bizottság (CCPCJ, Commission on Crime Prevention and Criminal Justice) feladata a vonatkozó ENSZ-normák kialakítása és folyamatos felülvizsgálata, valamint a tagállamok közötti információ- és tapasztalatcsere biztosítása. Az ENSZ a bűnmegelőzés

területét, mint a bűnözésből fakadó társadalmi és gazdasági költségek csökkentésének lehetőségét kezeli. Kiemelt prioritásként foglalkozik a városi bűnmegelőzéssel, a fegyveres erőszak, illetve a bűnismétlés megelőzésével. Alapvető célja a közösségek biztonságának biztosítása és ezáltal a tagállamok fenntartható fejlődésének támogatása. Tekintettel a szervezet átfogó jellegére, értelemszerűen a bűnmegelőzés vonatkozásában is holisztikus megközelítést követ, **a bűnözés gyökereiként alapvetően az egyenlőtlenséget, szegénységet és diszkriminációt nevezi meg.**

Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (a továbbiakban: EBESZ) céljainak megfelelően alapvetően nem nevesíti prioritásai között kifejezetten bűnmegelőzést, azt a szervezett bűnözés elleni küzdelem, illetve a konfliktuskezelés részeként tekinti.

Az elmúlt időszakban számos egyezmény és ajánlás került kidolgozásra, így a nők elleni és kapcsolati erőszak megelőzésére a gyermekek szexuális kizsákmányolása, az emberkereskedelem, a kiberbűnözés elleni, valamint a terrorizmus megelőzésére vonatkozó egyezmény. Az Európa Tanács jelenlegi törekvése annak felmérése, hogy ezek az ajánlások és intézkedések milyen módon valósulnak meg a gyakorlatban, illetve hogyan lehetne hatékonyabban használni őket, milyen esetleges változtatásokra van szükség, akár a tagállamok részéről, akár az egyezmények vonatkozásában.

4. Az Európai Unió tevékenysége a bűnmegelőzés területén

Az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 84. cikke értelmében: „az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg a bűnmegelőzés terén a tagállami intézkedések előmozdítására és támogatására, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját”. Az Európai Uniónak ennél fogva lehetősége van a megfelelő intézkedések kialakítására, valamint a tagállamok tevékenységeinek támogatására.

Ezen a területen az EU alapvetően a tagállamok közötti tapasztalatok és gyakorlatok megosztására koncentrál, részben a büntetőeljárások vonatkozásában, másrészt a bűnözés, illetve a visszaesés mennyiségi és minőségi csökkentése érdekében. Kiemelt figyelmet kapnak természetesen a bűnözés tekintetében sérülékeny társadalmi csoportok és személyek. Ennek megfelelően uniós szinten az elmúlt időszakban széles skálát lefedő, generális prevenciót célzó büntetőjogi javaslatok születtek, ide kapcsolva többek között a kábítószer-prevenciót, a számítástechnikai bűnözés, az emberkereskedelem, illetve a gyermekpornográfia elleni küzdelmet is.

Az Unió 2014 végéig hatályos bel- és igazságügyi együttműködési keretprogramja, a Stockholmi Program is ennek megfelelően fogalmazza meg a hatékonyabb bűnmegelőzéshez köthető célkitűzéseit. Ennek értelmében a bűnözés szintje leginkább a bűnmegelőzést célzó – többek között a társadalmi beilleszkedést előmozdító – hatékony intézkedésekkel

csökkenthető, olyan multidiszciplináris megközelítést követve, amely az adminisztratív intézkedések meghozatalát, valamint a hatóságok közötti együttműködés előmozdítását is magában foglalja.

5. A hazai bűnügyi statisztika adatainak megállapításai

Fontos kérdés a lakosság közbiztonságba vetett hite, az erről való vélekedése, amelyet napjainkban szubjektív biztonságérzetnek is nevezünk. A szubjektív biztonságérzetet meghatározza az ország, illetve a szűkebb lakóhely objektív közbiztonsági állapota, valamint számos más tényező is, mint a médiában elhangzó információk, az adott személy társadalmi státusza, az ország gazdasági helyzete, a migráció, a többségi társadalom kisebbségekkel szembeni vélekedése, és fordítva, a társadalom tagjainak és csoportjainak frusztrációja, illetve számos más tényező.

A lakosságot leginkább irritáló, zavaró szabálysértések különösen: a rendzavarás, a garázdaság, a közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése, a tiltott prostitúció, a veszélyes fenyegetés, a tulajdon elleni szabálysértés, a koldulás, a gyülekezési joggal visszaélés, a tiltott szerencsejáték, a csendháborítás és a közerkölcs megsértése. A kormányhivatalok, illetve a rendőrség hatáskörébe tartozó szabálysértési eljárások száma az elmúlt években rendre 500.000 és 600.000 között ingadozott. Ennek az adatnak az ismerete nélkülözhetetlen a lakosság szubjektív biztonságérzetének megítélése, és a javítására tett célok meghatározása szempontjából.

- a) Általában az ismertté vált bűncselekmények (összes bűncselekmény) számát tekintve, a hazai bűnözési helyzet az elmúlt évtizedekben összességében stagnálás jegyeit mutatja, ez a stagnálás azonban figyelmet érdemlő belső folyamatokkal párosul.
- b) E stagnáláson belül lassú, de folyamatos növekedés tapasztalható az erőszakos és garázda jellegű bűncselekmények mutatóiban. Ez azonban nem az elmúlt néhány, hanem az utóbbi 20 év tendenciája, azonban a folyamat 2002. és 2010. között felgyorsult.
- c) Nem hagyható figyelmen kívül az arányok eltolódása a bűncselekmények áldozatai és elkövetői összetételében. Megfigyelhető ugyanis, hogy a vagyonelleni, illetve az erőszakos bűncselekmények áldozatai egyre inkább az idősebb korúak, a nők és a gyermekek köréből kerülnek ki. Az elkövetők között nő a fiatalok aránya.
- d) Tendencia a közterületi bűnözés növekedése, és egyre gyakoribb az iskolai környezetben megvalósuló bűncselekmények száma.
- e) Beavatkozást igénylő tendencia az idősek sérelmére saját lakásukban megvalósított bűncselekmények aránya.
- f) A nők sértetté válásának sajátossága a kirekesztett társadalmi csoportokba tartozás, vagyis a társadalmi-gazdasági szempontból kedvezőtlen helyzetben lévők, valamint azok a lányok, akik állami gondozásban élnek, illetve nőttek fel.

5.1. A bűnmegelőzés szereplői:

- rendőrség
- önkormányzatok,
- nevelési-oktatási intézmények
- gyermekvédelmi intézményrendszer
- családsegítő szolgálatok
- egészségügyi ellátórendszer
- Igazságügyi Szolgálatok, Pártfogó felügyelői Szolgálat
- egyházak és vallási közösségek
- civil szervezetek
- polgárőr egyesületek
- kulturális és közművelődési intézmények
- sportegyesületek
- családok, és az egyén

6. A bűnözés helyzete Kunpeszéren

A lakosság összetételének sajátosságaiból következtetéseket lehet levonni a bűnözés mértékére illetve bizonyos esetekben annak típusára is. Egyes társadalmi csoportok a bűnözés tekintetében hátrányosabb helyzetben vannak, mint mások. Ezáltal esetlegesen kiszolgáltatottabbak az utcai támadásoknak és a lakóingatlanokkal szemben elkövetett bűncselekményeknek. Nyilvánvaló, hogy a nők, fiatalok és idősek többsége fizikai-alkati jellemzőik miatt gyakrabban válhatnak rablás, támadás áldozatává. A munkanélküliség, az elszegényedés sajnos természetes kísérőjelensége a bűncselekmények számának emelkedése illetve a közbiztonság romlása. A szociális problémák ugyanis gyakran deviáns viselkedési formákkal járnak együtt. A társadalom értékrendje és erkölcsi normája az utóbbi években átalakult, ma már a szabályok, előírások betartása nem követendő példa, elterjedt az esetenként felelőtlen, kötelezettségek nélküli életforma.

6.1 Demográfiai adatok

A népesség nyilvántartó adatai alapján 2018. december 31. napján Kunpeszér Község lakosainak száma: 730 fő

Korcsoporthoz szerinti megoszlás:

0-18 év	19-59 év	60 év felett
141 fő	414 fő	176 fő

Családi állapotra vonatkozó adatok:

Hajadon/nőtlen	488 fő
Házass	243 fő
Özvegy	60 fő
Elvált	66 fő

6.2 Szociális ellátásokra vonatkozó adatok:

Ellátások	2018. december 31. napján részesülők száma
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	35 fő

6.3 Bűnügyi adatok:

A bűnügyi statisztika csak a hatóság tudomására jutott bűncselekményekről és a felderített bűnelkövetőkről tájékoztat. A lakosság közbiztonsággal kapcsolatos véleményét azonban számtalan más tényező is befolyásolja, többek között a bűnüldöző hatóságok iránti bizalom, a munkájuk eredményességéről valóvélekedés. Figyelembe kell venni azt is, hogy a társadalom közösségeinek eltérő a bűncselekményekkel kapcsolatos tűrőképessége, mely bűncselekmény típusonként változik.

A polgárok biztonságérzetét elsősorban az egyént és az egyén tulajdonát fenyegető cselekmények befolyásolják, a tulajdon elleni bűncselekmények száma a leggyakoribb. A bűncselekmények gyakoriságának jelentősége van, az ismétlődő bűncselekmények hatással vannak a település lakosainak közérzetére. A folyamatos fenyegetettség rontja az életminőséget. Romlott a közlekedési morál, a munkanélküliség, az alkoholizmus és a növekvő agresszivitás miatt családok bomlanak fel, egyre több gyermek kerül veszélyeztetett helyzetbe.

A gyermek-és fiatalok körében gyakoribbá vált hazánkban a bűnözés, különösen a vagyon elleni bűncselekmények esetében és életformává vált a csavargás, az alkoholfogyasztás, esetenként kábítószer fogyasztás. A tapasztalatok szerint minél fiatalabb korban fordul elő a bűnelkövető magatartás, annál nagyobb az esély a bűnismétlésre vagy a bűnözői életmód kialakulására. A fiatalok nemcsak elkövetői, áldozatai is lehetnek a bűnözésnek.

Az iskolában egyre több az agresszív cselekedet, a rongálások az atrocitások. A gondokat a pedagógusok, s a nyugodt, kiegyensúlyozott légkörre vágyó

szülők külső segítség nélkül orvosolni nem tudják. A családok hagyományos státusza megszűnt, a gyermekek fejlődését egyre kevesebb szülő kíséri figyelemmel. Az egyre szaporodó és súlyosbodó konfliktushelyzetek azt jelzik, hogy a probléma túlmutat az iskola kompetenciáján. A rossz szociális helyzetben élő gyermek társadalmi összefogás hiányában maga is a jövőkép nélküli világ sodrába kerül. Tapasztalataink szerint az érdemi együttműködés még mindig nem elég hatékony ahhoz, hogy a gyermekvédelem területén rendre felmerülő súlyos problémák megoldása gördülékenyebb legyen.

Az alacsony jövedelmű, rossz szociális helyzetű családokban a devianciák újratermelődnek, rendszerint öröklődnek is a változtatásra motiváló pozitív példák hiányában. A gyermekeket veszélyeztető tényezők között a szegénység mellett az alkoholizmus, az elhanyagoló és a túlzottan megengedő bánásmód is jelen van. A család, a rokonság, szomszédság kontrolljának gyengülésével a társadalmi kontroll is csökken, amely lazábbá teszi a társadalmi normákhoz való alkalmazkodás kényszerét.

Fentiek alapján elmondható, hogy Kunpeszér megyei szinten a bűnözés szempontjából a kevésbé fertőzött települések közé tartozik.

A kiskorú elkövetőkkel kapcsolatos oksági tényezők:

- agresszivitás
- anyagi haszonszerzés
- kalandvágy
- befolyásolhatóság
- rossz baráti környezet
- iskolai konfliktus
- iskolai hiányzás
- iskolai kudarcok
- helytelen nevelési attitűd
- deviáns családi környezet

Kunpeszér helyi bűnmegelőzés szempontjából történő helyzetértékelése az alábbiakban foglalható össze:

Erősségek:

- növekvő továbbtanulási kedv
- megyei és helyi szinten sokszínű, változatos, igényes ifjúsági programok
- bűnesetek csökkenő száma
- intézmények közötti együttműködés erőssége

Gyengeségek:

- csökkenő lakónépesség

- fiatalok migrációja
- hátrányos helyzetű, leszakadó ifjúsági csoportok
- ifjúsági programokhoz szükséges megfelelő mértékű források hiánya
- alacsony érdekképviselési, érdekérvényesítő képesség
- szenvedélybetegségek elterjedése
- fiatalok által támasztott igények és lehetőségek összhangjának hiánya (ifjúsági programok, rendezvények)
- A térfigyelő rendszer kiépítése nincs.

Lehetőségek:

- ifjúsági információs tanácsadási, szolgáltatási szerep erősítése
- pályázatfigyelés, pályázati kedv ösztönzése
- fiatalok érdekképviselésének, érdekérvényesítésének erősítése
- együttműködés, koordináció, információáramlás erősítése az intézmények között
- egészségfejlesztési, egészségnevelési programok, sport programok, szabadidős tevékenységek a fiatalok igényei alapján
- prevenciós, tanácsadási szolgáltatások kiépítése
- bűnmegelőzés programok
- hátrányos helyzet, esélyegyenlőtlenség mérséklés

Veszélyek:

- csökken az ifjúsági programok megvalósításához szükséges forrás, támogatás
- az ifjúság által támasztott igények kielégítéséhez nem párosulnak a szükséges források
- a hátrányos helyzetű térségek, ifjúsági csoportok esélyegyenlőtlenségének fennmaradása, kiszorulása az ifjúsági szolgáltató rendszerből.

További veszélyeket rejt magában, hogy a lakosság biztonságérzete tovább romolhat. A veszélyeztetett réteg létszáma nő. A lakosság jelző szerepe nem erősödik, gyengülhet. A rendőrség és a lakosság személyközi kapcsolatai nem javulnak. Nem erősödik a bizalom a lakosság és a rendőrség közt. A közterületek közbiztonságának javítása érdekében erősíteni kell a közvetlen lakóhelyre vonatkozó biztonságérzetet, figyelmet kell fordítani a település belterületén felügyelet nélkül kóborló kutyákra, lakott területen az indokolatlanul és a megengedettnél nagyobb zaj okozására, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, a község köztisztaságának megőrzésére. Kiemelt figyelmet kell fordítani továbbá a szeszesital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegésére.

7. BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK, CÉLOK, INTÉZKEDÉSEK

Kunpeszéren olyan helyi körülményekhez igazodó stratégiára van szükség, amely konkrét célokat fogalmaz meg. Ehhez a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia adja a keretet, ami konkrét, pontosan körülhatárolható cselekvési alternatívákat fogalmaz meg.

A stratégia hat éves időtávja alatt két évente az egyes beavatkozási területeken új megvalósítandó intézkedések határozhatóak meg, a már meglévők módosíthatóak, alapvetően megváltoztathatóak, vagy törölhetőek.

A stratégia az egyes beavatkozási területeket követően tartalmazza az első időszakra, tehát a 2019-2020-ra vonatkozó intézkedési tervet is, vagyis mindazon intézkedést, amelyeket ebben az időintervallumban kell végrehajtani, vagy végrehajtásuk előkészítését ekkor kell megkezdeni.

7.1. A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok:

- Ösztönözni kell a biztonságnövelő D.A.D.A (Dohányzás, Alkohol, Drog, Aids) rendőrségi programot, mely viselkedési normákat ajánl az adott korosztályra szabott szinten.
- Az iskolai pedagógiai programokba, óvodai nevelési programokba be kell építeni a bűnmegelőzési programokat, személyiségfejlesztő programokat, a felvilágosító előadásokat az alkohol-és drogreprevenció, a környezeti és természeti értékek megbecsülése, az egészség védelmére, valamint a pszichikai gondok megértését, segítségét szolgáló előadásokat. Lehetőség szerint meg kell hívni szakembereket előadások tartására, tanácsadás, segítségnyújtás céljából
- A szülők felvilágosításának elősegítése a fiatalkori bűnözésről, annak kockázatairól.
- Szülői szereppel kapcsolatos felvilágosítás, segítségnyújtás fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű gyermekekre, és a tehetséggondozásra irányuló tevékenységek fejlesztése, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű családok segítése, támogatása.
- Sokszínű kulturális, sport, környezet- és természetvédelmi politikával ösztönözni kell a közművelődési intézmény programjait, a sporttevékenységet, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító rendezvények szervezését. Ifjúsági programokat, kirándulásokat, kertészkedési tevékenységet bemutató rendezvényeket kell szervezni, meg kell ismertetni a fogyasztóvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi feladatokat.
- A csellengő gyermekek számának felmérése, a velük való foglalkozás módszertanának, tevékenységének fejlesztése. Felmérést kell végezni az intézményekben arról, hogy a fiatalok

mivel töltik szívesen a szabadidejüket, milyen foglalkozásokra, tevékenységekre lenne igényük.

- Fokozni kell a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének hatékonyságát. A jelzőrendszer feladata, hogy csökkentse a bűnelkövetés felé sodródó fiatalok számát. Ennek érdekében szoros együttműködés szükséges a családsegítő-és gyermekjóléti szolgálattal.

8. Településbiztonság

Egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása ösztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami is civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség.

Az állampolgárok többsége otthonát a nap jelentős részében felügyelet nélkül hagyja, és sokszor védelmére még a manapság már elvárható minimális anyagi ráfordítást igénylő biztonságtechnikai eszközöket sem alkalmaznak. Az emberek között a kapcsolatok is lazábbak, és gyengül a közösségi kohézió.

Egyes közterületen elkövetett bűncselekmények, a rongálások, a garázdaságok, a testi sértések, a rablások egy jelentős részét szórakozóhelyekről indulva, vagy azok környékén követik el.

8.1. Célok az áldozattá válás megelőzése területén

Bűnmegelőzési tervünk meghatározó eleme a gyermek-és fiatalkorúak bűnelkövetésének és áldozattá válásának megelőzése.

Egy előzetesen elkészített iskolai program alapján eseti és folyamatos előadások szervezésére van szükség.

Célok:

- a bűnmegelőzési szemlélet beépítése a mindennapokba, ezért az előadók játékos formában közvetítik a gyermekek számára a környezettudatosság, a köznyugalom fontosságát, a közterületi rend, a közbiztonság-bűnmegelőzés értékeit az élményszerű oktatás és a képességfejlesztés előtérbe állításával.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése különösen a gyámhivatal, a gyermekvédelem szereplői, az oktatási-nevelési intézmények, a családsegítők és a rendőrség között, hogy a gyermekek, fiatalkorúak sérelmére ne kövessenek el bűncselekményt, erőszakot.
- Felvilágosító programok szervezése az iskolákban, óvodákban a rendőrség által, ahol a fiatalok megismerhetik, melyek a legjellemzőbb, sérelmükre elkövetett bűncselekmények, tájékoztatást kapnak arról, hova fordulhatnak az őket ért inzultusok esetén.
- Körzeti megbízott gyakori járőrözése.

- Személyiség fejlesztő programok, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése, önvédelmi képesség fejlesztése, technikák ismertetése, konfliktuskezelés.

További célok:

A hatékony bűnmegelőzési tevékenység érdekében gondoskodni kell a rendőrséggel történő együttműködésről. Szervezeti átalakítással az önkormányzat rendészeti feladatainak bővítése, kiterjesztése lenne célszerű.

Céljaink között első helyen áll a közösségi és személyi tulajdon fokozott védelme, az ezeket károsító jogsértések megelőzése, a bűnalkalmak csökkentése. A közrend, a közbiztonság és a köztisztaság megfelelő állapota a lakosság biztonságérzetének javítása szempontjából elengedhetetlen. Célunk a fellazult közlekedési rend és a közterületek, nyilvános helyek rendjének, biztonságának megőrzése.

Ennek érdekében:

- Fokozni kell az erős bűnözési fertőzöttségi helyek ellenőrzését, közbiztonság erősítését, a magántulajdon védelmét.
- Közterületek, közparkok rendszeres ellenőrzésére figyelmet kell fordítani szükség van a megfelelő közvilágításról gondoskodni, térfigyelő kamera rendszert kiépíteni.
- Ösztönözni kell a lakosságot, hogy hozzanak létre önszerveződésen alapuló valódi civil szervezetet, pl: Szomszédok Egymásért Mozgalmat (SZEM), melynek célja az egymásra figyelés, szükség esetén egymás segítése, jelzések megtétele. Különösen fontos lenne ez a tevékenység az egyedül élő idős emberek esetében, mivel egy időben megtett jelzés életet menthet, vagy más bűnelkövetést előzhet meg.
- Családi és iskolai kontroll erősítése, a fiatalok társadalmi beilleszkedésének fokozása érdekében.

Célok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében:

- Kiemelkedő fontosságú, hogy erősen hiányos a lakosság erőszakmentes konfliktuskezelési képessége, a konfliktuskezelési technikák, módszerek terjesztése fejlesztésre szorul.
- A családsegítő szolgálat bevonásával fel kell térképezni azokat a körülményeket, melyek a családon belüli erőszakra hatással vannak.
- Fejlesztésre szorul az egyházak és családi élettel foglalkozó civil szervezetek erkölcsfejlesztési és értékközvetítési tevékenysége.
- Fejlesztendő a családi életre nevelés és példamutatás is. Átmeneti gondozó intézmények hiányoznak veszélyeztetett anyák, gyermekek részére, és utógondozásuk sem megoldott.

- Komoly veszély, hogy a távoltartás intézményrendszere kialakításának elakadása, a tanú védelem nem megoldott, érezhető egyfajta közösségi közömbösség és egyéni félelem a felderítésben való részvételből származó retorziók miatt.
- Hiányzik a családon belüli áldozatok és elkövetők kezelésére irányuló módszertan. Kevés a területen működő szakember és az érintett intézmények közötti együttműködés is fejlesztésre szorul. Kezelní szükséges a munkanélküliségből, az alkoholfogyasztásból eredő problémákat.
- Az önhibájából nem megfelelő nevelést, gondozást biztosító szülők magatartásának szankcionálása annak érdekében, hogy csökkenjen a családon belüli erőszak,
- A körzeti megbízott azonnali értesítése a jelzőrendszer tagjai részéről, ha családon belüli erőszakról szereznek tudomást,
- Intézmények közötti kommunikáció erősítése, jelzések megtétele annak érdekében, hogy a veszélyhelyzet minél korábban felismerhető legyen.

8.2. Célok a bűnisméltés megelőzése terület

- A pártfogói rendszer társadalmi megerősítésre szorul, a bűnisméltés megelőzésének állami eszközei mellé kívánkozik a civil, közösségi támogatás is.
- A büntetésüket letöltők társadalmi rehabilitációjának helyi feltételei hiányoznak. Kellő figyelmet kell fordítani az átmeneti nevelésből kikerülő fiatal felnőttekre, családsegítő szolgálat, önkormányzat, polgárőrség összefogásával.
- Növelésre szorul a helyi társadalom toleranciája, integrációra valóhajlandósága a büntetett előéletűekkel szemben.

9. Várható eredmények

A családi, iskolai kontroll erősítésével csökkenthető a kallódó, céltalan fiatalok száma. Az iskolának és az egyháznak az erkölcsi nevelésben betöltött szerepe, a gyermekvédelmi rendszer szakmai hatékonyságának megerősítése lehetővé teszi, hogy a fiatal generáció megtanulja a társadalmi konfliktuskezelés erőszakmentes technikáit. A büntetendő, ezen belül különösen az erőszakos viselkedést tanúsító fiatalok szembesítése cselekedeteik következményeivel, a mediációs programok alkalmazása fejlesztí az erkölcsi felelősséget. A környezeti és természeti értékek megbecsülése érdekében végzett felvilágosító, oktató-nevelő munka eredményeként csökkenthető az épített és természeti környezetet károsító gyermek és fiatalkori bűncselekmények száma.

Az egészségügyi, a szociális szolgáltatások, a foglalkoztatáspolitikai képviselői, az iskolák, a rendőrség, a pártfogók és az igazságszolgáltatási szereplők közötti jelzőrendszer és együttműködés kialakítása, valamint az

önkormányzati ügyosztályok közötti folyamatos munkakapcsolatok megelőzik a veszélyeztetetté és a veszélyeztetővé válást. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése a bűnelkövetés felé sodródó és az áldozattá váló fiatalok számát csökkent családok erkölcsi, szükség esetén anyagi támogatása megerősíti a kisközösséget, annak erkölcsi alapjait. A gyermekek iránti felelősség érvényesítése, a családi felelősség növelése csökkenti a fiatalok körében a deviáns viselkedésformák terjedésének esélyeit. Az önhibájából nem megfelelő szülői nevelést és gondozást biztosító szülők magatartását szankcionáló eszközök alkalmazása mérsékli a bűnözői életmód kialakulását.

A fenti tevékenységek eredményeként a korosztályokon belül növekednie kell az elesett, a kirekesztett csoportok iránti toleranciának.

A szocializáció egyéb körülményeinek kedvező irányú befolyásolása, különösen az első munkavállalók szakképzésének erősítése elősegíti a fiatalok társadalmi integrációját, az esélyegyenlőség érvényesülését.

A helyreállító igazságszolgáltatási eszközök alkalmazása a pártfogó felügyelet közreműködésével növeli az erkölcsi felelősségérzet kialakulásának esélyét, így a társadalmi integráció szubjektív feltételeit szolgálja.

10. Intézkedési terv

A kitűzött célok végrehajtása érdekében a programba bevont intézmények együttműködésével az alábbi intézkedési terv végrehajtása javasolt

10.1. Feladatok a gyermek-és fiatalkorú bűnözés csökkentése területén

- A gyermek-és fiatalkori bűnözés megelőzése és csökkentése érdekében az önkormányzat ösztönözze a rendőrség által szervezett biztonságnövelő SULIZSARU és D.A.D.A programot.

Felelős: Önkormányzat Képviselő-testülete, Polgármester

- Az önkormányzat ösztönözze a sokszínű kulturális, sport, környezet-és természetvédelmi tevékenységeket, programok, rendezvények szervezését, a szabadidő hasznos eltöltését biztosító tevékenységeket, segítse elő ifjúsági szervezetek, közösségek szervezését.

Felelős: Önkormányzat Képviselő-testülete, polgármester

- Javasoljuk a köznevelési intézmények pedagógiai, nevelési programjaiba lehetőség szerint beépíteni a bűnmegelőzési program elemeit. (felzárkóztatás, tanórán kívüli programok szervezése, a

közlekedés-biztonság, a környezeti-és természeti értékek megbecsülése, stb.)

Felelős: intézményvezetők, tűzoltóság

- Készüljön felmérés a nevelési-oktatási intézmények, valamint a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat részéről a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltésére vonatkozó elképzelésekről, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igény gyermekekre. Mediációs, szupervíziós, konfliktuskezelő technikák megismerése és alkalmazása a jelzőrendszer tagjai részéről.

Felelős: intézményvezetők, családsegítők

- Egészséges életmódra nevelés, a dohányzás és alkoholizmus témaköreiben kerüljön sor felvilágosító előadások megtartására, a szabadidő hasznos eltöltésére vonatkozó propaganda tevékenységre.

Felelős: Családsegítő szolgálat

10.2. Feladatok a településbiztonság javítása, a bűnözés csökkentése területén

- A település közvilágítási rendszerének éjszakai folyamatos működtetése.
- Térfigyelő kamerarendszer kiépítése, pályázati forrás igénybevételével.

Felelős: Önkormányzat Képviselő-testülete, polgármester

- A körzeti megbízottak útján el kell érni a minél jobb rendőri lefedettséget, a preventív és reagáló rendőri erők folyamatos jelenlétét a településen.

Felelős: Önkormányzat Képviselő-testülete, rendőrség

- A közlekedésbiztonság szempontjából sebességcsillapító zónák kijelölése és technikai fejlesztése elsősorban az oktatási, egészségügyi és szociális intézmények környezetében.

Felelős: Önkormányzat Képviselő-testülete, rendőrség

- Az önkormányzati és intézményi vagyon rongálásának megelőzése érdekében a lakosság, a szülői szervezetek bevonása, jelzések megtétele.

Felelős: intézmények vezetői

- Összehangolt ellenőrzéseket kell tartani a kereskedelmi, vendéglátó-ipari és szolgáltató egységeknél, az időszakos és telephelyhez kötött árusításoknál (piac).

Felelős: jegyző

10.3. Feladatok az áldozattá válás megelőzése területén:

- A rendőrség biztosítson fokozott járőri jelenlétet a köznevelési intézmények és az ifjúsági szórakozóhelyek környékén, tartson előadásokat az alkohol- és drogprevenció területén.

Felelős: rendőrség

- A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a lakosság, illetve a fiatalok bejelentést, észrevételt, figyelemfelhívást tegyenek a közbiztonsági szervek felé, szükséges a társas és mentális segítségnyújtás az alkoholizmus és más tudatmódosító szerek elleni küzdelem során.

Felelős: intézményvezető

- A mentális és fizikai önvédelmi képességek erősítése, elsajátításának elősegítése a lakosság körében, az önvédelmi képességet fejlesztő önvédelmi technikák ismertetése, kirekesztődés megelőzése

Felelős: intézmények vezetők

10.4. Feladatok a családon belüli erőszak csökkentése érdekében

- A családsegítő szolgálat tevékenységével segítse elő, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű rétegekhez tartozók, munkanélküliek vegyenek részt az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatási programokban, civil szervezetek fórumain, vegyenek részt szabadidő hasznos eltöltésére irányuló és egyéb szervezett programokban.

Felelős: polgármester, intézményvezető

- Az egészségügyi területen dolgozók tevékenységükkel segítsék elő, hogy a depresszióra hajlamos, egészségkárosodott személyek, az alkoholisták, dohányosok felvilágosító előadásokon, egészségvédelemmel kapcsolatos programokon vegyenek részt, továbbá ismerjék meg a kezelési módokat.

Felelős: egészségügyi intézmények

- Meg kell ismertetni a lakossággal az erőszakmentes konfliktuskezelési technikákat, módszereket, be kell vonni az egyházakat és a családi élettel foglalkozó civil szervezeteket az erkölcsi értékek közvetítésébe, terjesztésébe.

Felelős: intézményvezető, polgármester

- A családon belüli erőszak áldozatainak és elkövetőinek kezelésére irányuló módszertan fejlesztése és kapcsolódó programok bevezetése.

Felelős: családsegítő szolgálat

10.5. Feladatok a bűnismétlés megelőzése területén

- Az önkormányzat minden szerve népszerűsítse a bűnmegelőzést és teremtsen lehetőséget a lakosságnak, valamint az érintett szervezeteknek a bűnmegelőzésben való aktív részvételre, támogassa a pártfogó felügyeleti rendszert.

Felelős: önkormányzat képviselő-testülete, polgármester

- Forgalomszervezési és forgalomtechnikai megoldásokkal meg kell szüntetni a közlekedés biztonságát és zavartalanságát veszélyeztető okokat, körülményeket.

Felelős: önkormányzat képviselő-testület, polgármester

11. Összegzés

Kunpeszér Község bűnügyi statisztikáinak elemzéséből megállapítható, hogy kisebb jelentőségű bűncselekmények váltakozó tendenciában előfordulnak. A település közbiztonsága jónak értékelhető. A bűnmegelőzésben eredmények eléréséhez hosszabb időre van szükség. Az időtényezőt nagymértékben meghatározza a mindenkori költségvetésben rendelkezésre álló, bűnmegelőzésre felhasználható források mértéke. A célterületeken meghatározott feladatok hatékony végrehajtásával javulhatnak a településen mért bűnügyi mutatók. A gyermek- és fiatalkori bűnelkövetők által elkövetett cselekmények száma csökkenhet, a településen élők biztonságérzete növekedhet. Ezeket önállóan nem képes a település megvalósítani, szoros együttműködésre van szükség a partnerekkel. A stratégia hat éves hatálya alatt bekövetkezhetnek váratlan helyzetek, melyek a megfogalmazott feladatok rendjét felborítják, ezért a stratégia felülvizsgálata két év múlva 2021 évben esedékes.

Kunpeszér, 2019. február 4.

Kálozi Sándor
polgármester

Záradék:

Kunpeszér Község Önkormányzata Képviselő-testülete .../2019. (II.11.)
számú önkormányzati határozatával hagyta jóvá.

